

Kuntoutus ja sote- uudistus - kohti vaikuttavampaa ja ihmiskeskeisempää palvelua

Alivaltiosihteeri Tuomas Pöysti

17.3.2016

Sote -uudistus on toiminnallinen uudistus, jossa keskiössä ihminen ja tämän mahdollisuus saada asiakaskeskeisiä, kustannustehokkaita ja vaikuttavia palveluita

Sote- ja aluehallintouudistus

Tavoitteena on kaventaa ihmisten hyvinvointi- ja terveyseroja sekä hallita kustannuksia

Sosiaali- ja terveyspalvelut uudistetaan asiakaslähtöisiksi kokonaisuuksiksi.

Peruspalveluja vahvistetaan.

Uudistuksella vähennetään julkisen talouden kestävyysvajetta

3

miljardilla eurolla

Sote-menojen ennustettu vuosittainen reaali- kasvu 2,4 % on hillittävä 0,9 prosenttiin vuosina 2019–2029.

HALLITUKSEN REFORMI

Kaikille yhdenvertaiset sosiaali- ja terveyspalvelut

- Maakunnat järjestävät ihmisille yhdenvertaiset sosiaali- ja terveyspalvelut koko maassa. Palvelut pitää tarjota lähellä niiden käyttäjiä, alueen asukkaiden tarpeiden mukaisesti.
- Yhdenvertaiset palvelut voivat olla eri tavoin toteutettuja. Esimerkiksi lääkärinvastaanotto voi tapahtua kasvokkain tai etäyhteyden välityksellä.

Sote-uudistus - toiminnallinen muutos

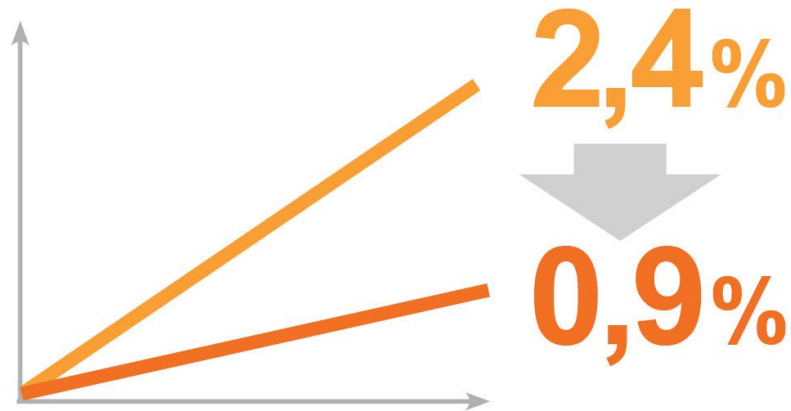
- Ihminen ja vaikuttavuus keskiössä
- Asiakaskeisyys integraatiossa
 - asiakkailla mahdollisuus saada oikeita, tarpeisiin vaikuttavia palveluita oikea-aikaisesti
 - asiakkaan saama palvelu on sujuva kokonaisuus
 - palvelussa yhdistetään asiakkaan tarpeiden mukaisesti joustavasti erilaisia sosiaali- ja terveyspalveluiden keinoja, toimenpiteitä ja osaamisia.
 - palvelu- ja hoitoketjuja johdetaan kokonaisuutena ja asiakastieto siirtyy sujuvasti toimijoiden välillä.
 - palveluketjut ovat useisiin eri tuottajiin perustuvassa kokonaisuudessa välttämättä organisaatorajat ylittäviä.

Kestävyyssvajetta vähennetään

Sote-uudistuksen säästötavoite on 3 mrd euroa
Sote-menojen ennustettu vuosittainen reaaliakasvu 2,4 % on hillittävä
0,9 prosenttiin vuosina 2019-2029

-3 mrd.

- Ihmiset pidetään työ- ja toimintakykyisinä yhteiskuntapolitiikan eri keinoin
- Resurssien käyttö tehokkaasti ja oikea-aikaisesti, sujuvat hoito- ja palveluketjut
- Palveluissa ennaltaehkäisevä painotus, hyvinvoinnin edistäminen kunnissa
- Lähipalvelut turvataan, erityistason sote-palvelut uudistetaan (sairaalaverkko, erityisyksiköt)
- Valtioneuvoston strategiset tavoitteet ja palvelujen priorisointi

Kansantalouden näkökulma

- Talouskasvu
 - työtunnit => työurien pidentäminen
 - vanhuuseläke
 - varhaiseläke ja työkyvyttömyyseläke
 - työelämän ulkopuolelle joutumisen ehkäiseminen
 - tuottavuus => tehokas resurssien kohdentaminen
 - sisäinen motivaatio
 - hyvinvoinnin merkitys tuottavuuden edellytyksenä
 - pääoma
- Toimintakyvyn ylläpitäminen
 - suuri vaikutus kestävyysvajeeseen

Palveluintegraation merkitys

- Nopea hoitoon pääsy
- Vaikuttavuusperusteinen toimintamalli ja sama järjestäjä - kannustimet
- => vaikuttaminen toimintakykyyn
- Sairasloman ja hoitoketjun määrittely asiakkaan toimintakyvyn näkökulmasta
- Kuntoutuksen nivominen yhteen asiakkaan palveluun
 - lääkinnällinen kuntoutus
 - ammatillinen kuntoutus

Sosiaali- ja terveyspalveluihin lisää valinnanvapautta

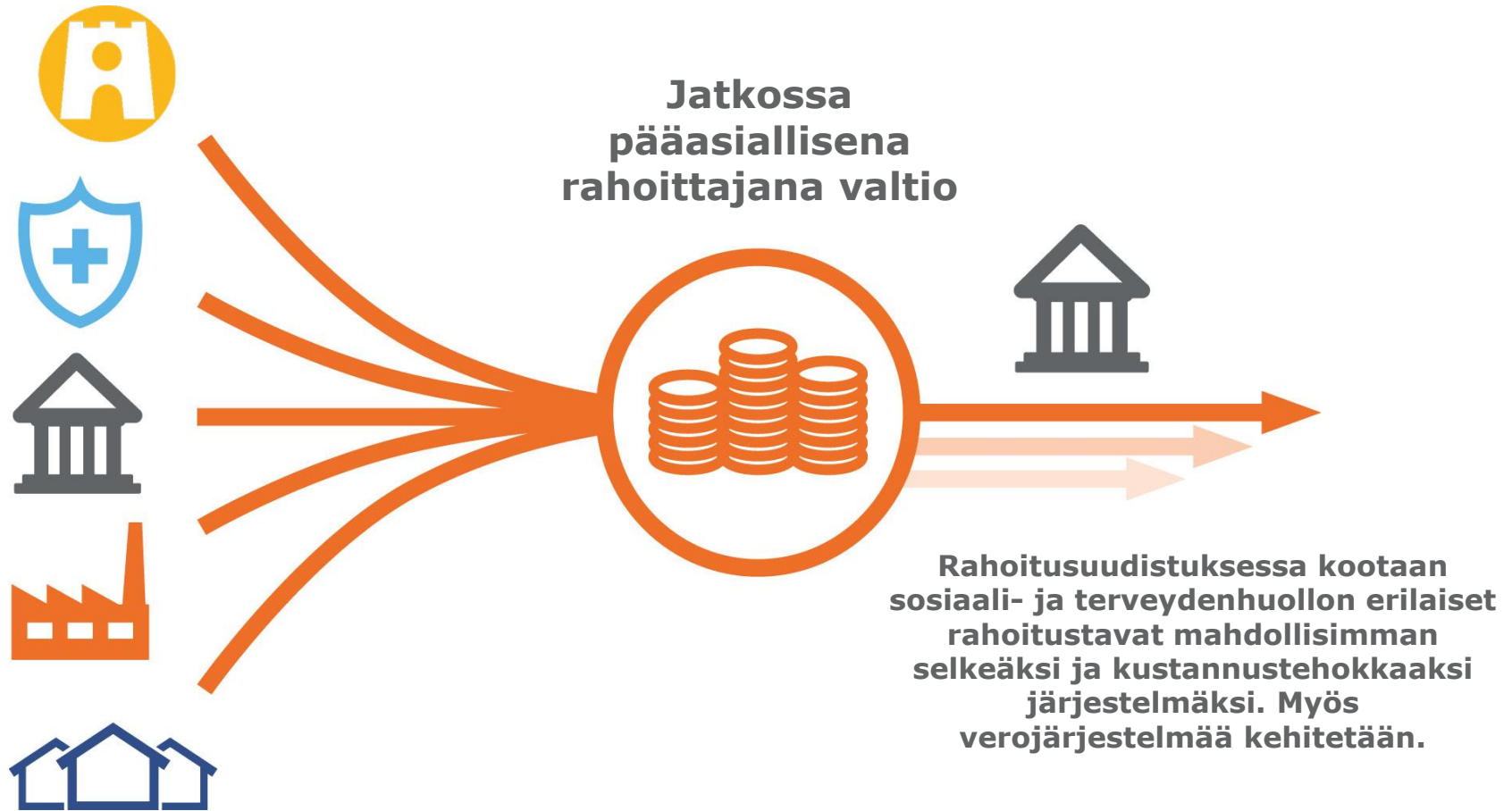

- Maakunta hyväksyy palveluntuottajat ja asettaa laatuvaatimukset.
- Hyväksymismenettely ja kriteerit ovat valmistelussa.
- Pienten ja keskisuurten yritysten mahdollisuus tarjota palveluja turvataan.
- Maakunta tarjoaa asukkaille tietoa valintojen tekemiseksi.

Asiakas valitsee palveluiden julkisen, yksityisen tai kolmannen sektorin tuottajan valinnanvapauden piiriin kuuluvissa palveluissa.

Maakunnan korvaus on sama julkiselle ja yksityiselle tuottajalle.

Sosiaali- ja terveydenhuollon monikanavainen rahoitus yksinkertaisemmaksi

Kuntoutus kiinteäksi osaksi palvelukokonaisuutta

- **Terveyttä ja toimintakykyä koskevien toimenpiteiden vaikuttavuus**
 - vaikuttavuusanalyysi: eri toimenpiteiden vaikutukset toimintakykyyn
 - vaikutukset säästöinä ja kohonneena tuotantona julkiseen talouteen: kustannus-hyöty (todennäköiset toimenpiteen vaikutukset, hyödyt työpäivinä ja vähentyneinä kustannuksina)
 - Vaihtoehtokustannukset ja nettonykyarvo
- **Esimerkki: toimintakyvyn vaikutus julkisen talouden kestävyysvajeeseen**
 - Klavus & Pääkkönen: analyysi, VATT 2014
- **Esimerkki: kuntoutuksen vaikuttavuus, 1,9 mrd euroa kustannukset => työ- ja toimintakyvyn arviointi sekä toimenpiteiden vaikutus siihen**
 - suoraa ja epäsuoraa kustannukset
- **Tunnistetaan tutkimukseen perustuen tiettyjä yhteyksiä: esim. 30 % aivohalvauspotilaista ollut TYP-asiakkaita => preventiivinen kuntoutus**

Sote-tieto hyötykäyttöön 2020 antaa tietoperustaa myös kuntoutuksen tiedolla johtamiseen

Sote-tieto hyötykäyttöön -strategia 2020: Rajalliset resurssit oikeaan käyttöön

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

2014

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

17.3.2016

12